

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PRIEMONĖS
„TURGAVIETĖS MOKESČIO KOMPENSACIJA“ LĖŠŲ SKYRIMO IR ADMINISTRAVIMO
TVARKO APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP-21-176; TAIS NR. 21-20438)**

2021-02-24 Nr. NV-360

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams pažymime, kad esminių pastabų ir pasiūlymų neturime. Tuo pačiu norėtume atkreipti Projektų rengėjų dėmesį į šiuos aspektus:

1. Šiuo metu galioja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 liepos 8 d. nutarimas Nr. 789 „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų priemonės „Turgavietės mokesčio kompensacija“ paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, todėl jį, su visais pakeitimais, reikėtų pripažinti netekusiu galios.

2. Projekte bent trijose vietose minimos, kokios veiklos turi būti vykdomos tam, kad asmuo gautų kompensaciją (4.1, 4.4 ir 13.6 papunkčiuose). Siūlome to nekartoti ir jas dėstyti vieną kartą, apjungiant 4.1 papunktyje, prireikus kituose punktuose darant į jį nuorodą.

3. Abejojame pagrįstumu ir siūlome atsisakyti 4.4 papunktyje pateiktos turgavietės prekiautojo sąvokos ir jos apibrėžties. Sąvokos turi būti kiek įmanomos universalios (siekiant jas įraukti į terminų banką) ir atitikti įprastinę jų reikšmę, todėl apibrėžtis, kad turgavietės prekiautojai yra tik tiek fiziniai asmenys, kurie prekiauja *ne maisto produktais*, yra pernelyg siaura ir iškreipianti sąvokos prasmę. Vietoje to siūlome Apraše numatyti taikymo sritį, t.y. nustatyti, kad kompensacija skiriama turgavietės prekiautojams, kurie turgavietėje prekiauja ne maisto prekėmis (prireikus įsivedant „turgavietės prekiautojo“ sutrumpinimą). Atkreipiame dėmesį, kad kituose Aprašo punktuose yra daromos nuorodos į šį papunktį, todėl jo atsisakius reikėtų patikslinti ir nuorodas.

4. Siūlome atsisakyti 4.5 papunktyje pateiktos turgavietės prekiautojo sąskaitos sąvokos, nes apibrėžti, kas yra sąskaita, yra ne šio teisės akto reglamentavimo sritis. Toks apibrėžimas, pavyzdžiui, nepateikiamas Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos apraše, jis iš esmės nenaudojamas ir šiame Apraše (vietoj to rašoma įprastai „sąskaita“), be to, neaiškus reikalavimas, kodėl apskritai ir kokia įstatymų nustatyta tvarka apie ją turi būti pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai. Be to, jei kompensacija būtų mokama ir kitų ES valstybių narių fiziniams asmenims, kurie prekiauja Lietuvoje esančiose turgavietėse, reikalavimas „atsidaryti“ *Lietuvos Respublikoje registruotų* finansų rinkos dalyvių įstaigose asmeninę atsiskaitomąją ar mokėjimo kortelės sąskaitą prieštarautų ES teisei.

5. Aprašo 6 punkte siūlome atsisakyti sutrumpinimo „(toliau – KT)“ ir šios institucijos pavadinimą toliau vartoti „Konkurencijos taryba“, nes taip yra įprasta ir taip yra daroma Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos apraše.

6. Aprašo 7 punktą (taip pat, veikiausiai, ir 23, 25 punktai) reikia tikslinti, nes turgavietės prekiautojas turi atitikti ne tik 13 punkte nurodytas *sąlygas* (12 punktas: „Pagal Aprašą galimas kompensacijos gavėjas yra turgavietės prekiautojas, atitinkantis Aprašo 13 punkte ir 30.1 papunktyje nustatytus *reikalavimus*). Be to, turi būti suvienodinti terminai – arba sąlygos, arba reikalavimai. Atkreipiame dėmesį, kad 30punktas neturi struktūrinių dalių (papunkčių), todėl visame Apraše tikslintinos nuorodos į juos.

7. Siūlome atsisakyti 11 punkto antrojo sakinio „Apraše nustatomos pagalbos teikimo sąlygos, kurios atitinka *de minimis* pagalbos reglamentų nuostatas“, nes pirmasis sakinys būtent tą ir pasako. Be to, paprastas konstatavimas, kad Apraše nustatytos sąlygos atitinka *de minimis* pagalbos reglamentų nuostatas, nereiškia, kad jos iš tikrųjų atitinka (Vyriausybės nutarimuose nėra rašoma, kad jie atitinka įstatymų nuostatas, nes jie privalo jas atitikti).

8. Atsižvelgiant į pateiktą sąvoką, kuri ir turėtų būti vartojama, Aprašo 13.1 papunktį siūlome rašyti taip: „fizinis asmuo yra nukentėjęs nuo koronaviruso (COVID-19) turgavietės prekiautojas“.

9. Aprašo 13.4 papunktyje ir toliau vartojamas terminas „paraiška“, tačiau priede yra pateikiama „Nukentėjusio nuo koronaviruso (COVID-19) turgavietės prekiautojo paraiškos gauti turgavietės mokesčio kompensaciją forma“. Todėl siūlome pirmą kartą nurodyti pilną paraiškos pavadinimą, atitinkantį formą, ir įsivesti sutrumpinimą „(toliau – paraiška)“.

10. Siūlome tikslinti 13.9 papunktį, nebent *savo vardu* galima būtų atsidaryti ne *asmeninę* sąskaitą.

11. Aprašo 14 punkte vietoj žodžių „arba mažiau, jeigu“ siūlome rašyti „išskyrus atvejus, kai

12. Aprašo 15 punktą siūlome tikslinti, nes skirta kompensacija yra naudojama ne mokesčiui už 2020 metų gruodžio mėnesį ir (arba) 2021 metus *kompensuoti*, o jį sumokėti.

13. Vyriausybės nutarimuose neturėtų būti tokių informacinio pobūdžio nuostatų, kurios išdėstytos Aprašo 18 punkte („Ar yra susijęs su kitais subjektais, ūkio subjektas gali pasitikrinti pagal KT parengtą klausimyną „Ar paramos gavėjas susijęs su kitais subjektais“, kuris paskelbtas KT interneto svetainėje https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/veiklos-sritys/valstybes-pagalba/klausimynai/kaip_KLAUSIMYNAS_vienas_ukio_subjektas.pdf“). Vietoje „valstybės narės“ siūlome rašyti „valstybės“, taip pat reikėtų tikslinti sąvoką „Europos Sąjungos *kilmės išteklius*“.

14. Aprašo IV skyriaus pavadinimas neatitinka jo turinio, nes jame dėstomos nuostatos skirtos ne tik kvietimui teikti paraiškas, bet ir paraiškų teikimui.

15. Neaišku, kodėl Aprašo 21 ir 22 punktuose dėstomi du atskiri veiksmai – paraiškos pildymas ir paraiškos pateikimas. Siūlome rašyti „pateikti užpildytą“. 22 punkto nuostata „Vienas turgavietės prekiautojas 2021 metais gali pretenduoti į vieną kompensaciją nepriklausomai nuo prekybos vietų skaičiaus“ turėtų būti perkelta į kitą Aprašo vietą (suderinant ar sujungiant su 7 punktu, pagal kurį „vienam turgavietės prekiautojui <...> kompensacija pagal Aprašą 2021 metais gali būti skiriama vieną kartą“).

16. Aprašo 24.3 papunktis turi būti formuluojamas kaip atskiras Aprašo punktas.

17. Siūlome įsivertinti, ar nereikėtų tikslinti Aprašo 25 punkto, nes iš Aprašo nuostatų nėra aišku, kokias „kitas sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes“ galėtų nurodyti VMI (tas pats taikytina ir 30 punktui).

18. Aprašo 26 punkte siūlome atsisakyti perteklinių žodžių „Aprašo 24 punkte nurodyto“.

19. Pilnas Registro pavadinimas ir sutrumpinimas turėtų būti nurodomi jį minint pirmą kartą, t.y. 26, o ne 27 punkte.

20. Aprašo 26 punktą siūlome formuluoti atsižvelgiant į Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos apraše naudojamas formuluotes (gal būt taip: „pagal Registro duomenis įvertina, ar skyrus kompensaciją nebus viršytas pagal *de minimis* pagalbos reglamentus leidžiamas didžiausios *de minimis* pagalbos dydis vienai įmonei, ir nustato kiekvienam turgavietės prekiautojui galimos skirti kompensacijos dydį“)

21. Aprašo 27 punkte neturi būti rašoma „kurio nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo““.

22. Siūlome įsivertinti (prireikus, pasikonsultuojant su Konkurencijos taryba), ar Aprašo 28 punkte pagrįstai nustatoma, kad *de minimis* pagalba *nesumuojama* su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms, jeigu dėl tokio *pagalbos sumavimo būtų viršytas* <...>. Iš patektos redakcijos atrodytų, kad pareiškėjas galėtų gauti dvi – *de minimis* ir valstybės – pagalias, nors taip lyg ir neturėtų būti.

23. Dėl aprašo 29 punkto norėtume atkreipti dėmesį, kad Teisės grupė yra pateikusi pastabą dėl atitinkamų Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo nuostatų, nurodydama, kad dėl siūlymo nustatyti, jog viešojo Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – LVPA), įvertinusi pareiškėjų atitiktį Apraše nustatytiems reikalavimams, priima sprendimą, kuriems pareiškėjams ir kokio dydžio valstybės pagalba gali būti teikiama ir kuriems pareiškėjams valstybės pagalba negali būti teikiama, todėl jų subsidijų paraiškos netenkinamos, turi būti įvertintas šių nuostatų suderinamumas su Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, nes viešajai įstaigai yra suteikiami nauji viešojo administravimo įgaliojimai – priimti administracinius sprendimus pareiškėjų, pateikusių paraiškas, atžvilgiu. Atitinkamai, turėtų būti priimtas vienodas sprendimas dėl abiejų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos teikiamų projektų.

24. Aprašo 31.1 papunktį reikėtų suderinti su Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo 47 punktu.

25. Siūlome įsivertinti (papildomai pasikonsultuojant su Konkurencijos taryba), ar 31.1 papunktyje reikia nustatyti reikalavimą Konkurencijos tarybai „ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tinkamų finansuoti turgavietės prekiautojų sąrašo gavimo“ *rezervuoti de minimis* pagalbą Registre, jei pati pagalba bus suteikta per 6 darbo dienas ir, vadovaujantis 36 punktu, duomenis apie ją LVPA teikia Konkurencijos tarybai.

26. Siūlome įsivertinti Aprašo 32.1 papunkčio „teisinis pagrindas skirti kompensaciją“ tikslingumą, nes pagal Viešojo administravimo įstatymo nuostatas turi būti nurodytas „*administracinio sprendimo teisinis* ir faktinis *pagrindas* ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės“. Manome, kad administracinio sprendimo teisinis pagrindas ir teisinis pagrindas skirti kompensaciją iš esmės turėtų sutapti.

27. Siekiant užtikrinti sistemiškumą ir nuoseklumą, Aprašo Baigiamosios nuostatos turėtų būti formuluojamos kiek įmanoma taip pat, kaip suformuluotos Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo baigiamosios nuostatos.

28. Aprašo 38 punkte siūlome atsisakyti jokios reikšmės nesuteikiančių perteklinių žodžių „– patikrina turgavietės prekiautojus, kuriems buvo skirta kompensacija“.

29. Neaišku, kuo skiriasi Aprašo 39 punkte nurodoma neteisinga ir tikrovės neatitinkanti informacija (žr. šios išvados 27 pastabą).

30. Siūlome atsiskayti Aprašo 45 punkto („Pagal Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimus fizinių asmenų duomenys nėra viešai skelbiami“) kaip perteklinio, nes jei Pagal Reglamento

reikalavimus fizinių asmenų duomenys nėra viešai skelbiami (kaip teigiama), tai jie ir neskelbiami be jokio papildomo parašymo.

31. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė nutarimo, kuriuo patvirtino Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašą, 2 punktu įgaliojo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministrą tvirtinti nuo COVID-19 nukentėjusios savarankiškos ir nesavarankiškos įmonės subsidijos paraiškos formas, taip pat ir šiuo nutarimu neturėtų būti tvirtinama Nukentėjusio nuo koronaviruso (COVID-19) turgavietės prekiautojo paraiškos gauti turgavietės mokesčio kompensaciją forma, o ją patvirtinti turi būti pavesta ekonomikos ir inovacijų ministrui.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 870663817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt